

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET

Pressekonferanse 10. august

Hjemfall,
statsråd Odd Roger Enoksen

Soria Moria-erklæringen:

Politisk plattform for en
flertallsregjering

Utgått av
Arbeiderpartiet,
Sosialistisk Venstreparti
og Senterpartiet

Framforhandlet på Soria Moria
26. september til 13. oktober 2005

Regjeringen vil:

”at våre energiresurser skal være hele folkets eie. Vi vil derfor ha et sterkt offentlig eierskap til våre vannkraftressurser [...]

Dagens hjemfallsordning skal opprettholdes på en slik måte at offentlig og nasjonalt eierskap sikres.”

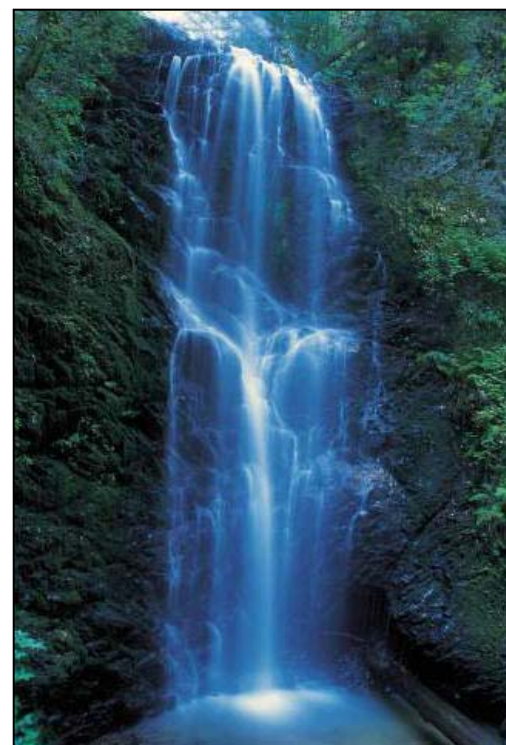
Hjemfall

- Hjemfall er vederlagsfri overføring av kraftverk til staten når konsesjonstiden utløper
- Hjemfall ble innført i 1909
- Hensikten med hjemfall var å sikre offentlig eierskap

Hjemfallet utfordret

- Norges praktisering av hjemfall ble utfordret av ESA i 2001
- Regjeringen har stått på dagens regelverk
- ESA gikk til sak i 2006
- I juni 2007 kom EFTA-domstolen til at Norges praktisering ikke var forenlig med EØS-avtalen

Dommen gir nye muligheter

- Norge fikk ikke medhold, men premissene åpner nye muligheter
- Domstolen aksepterer at offentlig eierskap er et mål i seg selv

Konsolideringsmodellen

For å oppnå offentlig eierskap i tråd med hva vi mener dommen åpner for, gjør Norge følgende endringer:

- 1) Bare offentlige kraftselskaper får nye vannkraftkonsesjoner
- 2) Private kan eie inntil 1/3 av offentlige eide vannkraftverk
- 3) Foregrepet hjemfall faller bort – private får ikke fornyet sine konsesjoner

Etter Regjeringens syn kommer lovverket nå i overensstemmelse med EØS-avtalen

Formålet med provisorisk anordning om offentlig eierskap av vannkraften

§ 2 i den provisoriske anordningen slår fast:

”Landets vannkraftressurser skal tilhøre allmennheten og forvaltes til det felles beste. Dette sikres ved en eierstruktur basert på prinsippet om offentlig eierskap på statlig, fylkeskommunalt og kommunalt nivå.”

Hvorfor nå?

Regjeringen handler nå fordi den provisoriske anordningen:

- forhindrer ytterligere uklarhet og bidrar til å forhindre spekulasjon i kraftsektoren
- sikrer stabilitet og forutsigbarhet i perioden frem til nødvendige lovendringer er på plass
- gir tid til grundige utredninger, forsvarlige høringer og Stortinget får anledning til å ha en solid gjennomgang før endelig lovvedtak fattes

Konklusjon

- 1) Den provisoriske anordningen sikrer offentlig eierskap til vannkraftressursene
- 2) Kommunale, fylkeskommunale og Statkraft vil beholde sine evigvarende rettigheter
- 3) Alle private konsesjoner videreføres, men vil ikke fornyes
- 4) Alle privateide kraftverk bygd før 1909 fortsetter som før
- 5) Lovverket kommer etter Regjerings syn i overensstemmelse med EØS-avtalen
- 6) Den provisoriske anordningen trådte i kraft i dag

